

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Marijke Schermer
Titel	Uitzicht
Jaar	2000
Uitvoering	

Copyright (C) 2000 by Marijke Schermer

UITZICHT

Marijke Schermer

Johannes: Maarten Smit

Judith: Nanette Edens

Alma: Nina Deuss

Amelia: Maria Kraakman

Jetta: Margje Wittermans

Kees Grevel: Maarten Smit

Theresa: Nartan Meerlo

Edgar: Maarten Smit

1^e BEDRIJF

SCENE 1

Een huis. Het huis is groot en rommelig. Stoffig. Er liggen stapeltjes kranten en boeken en er staan dingen die eigenlijk kapot zijn; een stoel met losse bekleding, een tafeltje dat een poot mist en dat daar alleen kan blijven staan omdat iedereen weet dat je op dat tafeltje in de linkerhoek niets neer kan zetten. Aan de achterkant zijn grote ramen of misschien zelfs een openslaande deur naar buiten, waarachter wij een schitterend uitzicht kunnen vermoeden.

Midden in de kamer staat een deur met deurpost.

We horen twee meisjesstemmen. Wij verstaan niet wat ze zeggen. Hun gegiechel klinkt helder als een glas water. Ze komen op en zetten zich achter de piano. De meisjes zijn duidelijk zusjes zoals ze op elkaar lijken. Ze spelen een quatre-mains.

Judith: Schatjes, daar ben ik weer.

Alma: Was jij dan weg?

Amelia: Ja, ha ha ha, was je weg dan?

Judith: Flauw hoor. Bah.

Alma: We hadden het kunnen zien natuurlijk.

Amelia: Aan die hoed. Aan die hoed. Het was zeker wel een belangrijke afspraak.

Judith: Ja, lach maar hoor. Maak mij maar belachelijk.
Ik ga koken.

Amelia: Bah, eten.

Judith: Gek zijn jullie. Hoe vinden jullie nou ooit es een man zolang er geen vet zit op die botten. Lelijke kleine schele scharminkels. Dat zijn jullie.

Alma en Amelia gieren het uit.

Alma: Zeg dat nog eens.

Judith: Lelijke kleine schele scharminkels!
Vanavond komt er iemand langs. Iemand van een impresariaat. Om jullie te horen spelen. Wie weet wil ie wel trouwen ook.
Hebben jullie Johannes al gezien vandaag?

Amelia: Niet gezien en niet gehoord.

Judith: Die man daar sterf ik nog es aan.

Alma: Wij kunnen niet vanavond.

Amelia: Wij gaan met Jetta naar de stad.

Judith: Dat Arabierenkind. Dat vieze kind. Die kermisset. Door jullie aderen stroomt edeler bloed.

Amelia: Jetta is als een zusje voor ons.

Alma: Wij houden van Jetta als van elkaar.

Amelia: Zonder Jetta is ons leven minder waard.

Alma: Een dag zonder Jetta is een dag zonder zon.

Amelia: Als wij moesten kiezen tussen Jetta en jou...

Judith: Ja hou maar op. Stelletje provocatisten.

Alma: Je bent zelf gek, of eng, of wat je ook zei.

Amelia: Protagonisten.

Alma: Oh.

Amelia: Toneelspeelsters

Alma: Oh! Wij spelen geen toneel; wij zijn de ernst zelve.

Judith: PROVOCATISTEN.

Johannes doet de deur open en steekt zijn hoofd erdoor.

Johannes: ProvocatEURS

Amelia: Papa!

Johannes doet de deur weer dicht.

Johannes: Wie niet kan spellen, kan het vergeten!

Amelia: Is Johannes niet es klaar?

Judith: Een beetje geduld met je vader. Een beetje respect voor een man die het in deze tijden nog op zich neemt een visie op de wereld te schrijven. Als we hem een beetje met rust laten dan is het over een week of wat wel af. Nou schatjes. Willen jullie hete bliksem of niet?

Alma: Dat kan ons niets schelen. Het maakt ons niet uit wat we wegflikkeren.

Amelia: Nou..

Alma: Das ook weer waar. Hete bliksem met bloedworst.

Amelia: Het is toch ook niet te geloven. Hete Bliksem. Kijk wij hebben niet zozeer bezwaar tegen het eten zelf, als wel tegen wat jij ons voorzet. Vind je hete bliksem zelf ook niet een beetje uit de tijd?

Judith: Gisteren hebben we nog duif gegeten!

Alma: Vredesduif ja, jammer dat ie op is.

Judith: Als jullie maar thuis blijven tot die man geweest is.

Alma: Of...

Amelia: ...toch niet. Ja, dat kan ook.

Judith: Ik hoop dat jullie een beetje de ernst van de situatie beseffen. Dat talent mag niet vergooid in de een of andere put. Jullie kunnen daar verschrikkelijk rijk mee worden. En wie rijk kan worden en het weigert is een misdadiger en een dief van zijn eigen portemonnee.

Judith loopt weg.

Amelia: Arme vrouw.

Alma: Ja, arme, arme vrouw.

Amelia: Ben je halverwege de dertig. Trouw je met een oudere man. Een erudiet man. Een filosoof, een politiek denker, een man uit duizenden kortom. Een man met het lichaam van een houthakker, met de hersens van een genie en de tafelmanieren van een graaf. Met een grote geschiedenis van hopen geld en twee liefvallige dochttertjes. Daar trouw je mee en zeven maanden later komt hij op een idee; een lumineus idee. En om dat te kunnen uitwerken sluit hij zich op in zijn werkkamer en laat zich nauwelijks zien. Vier weken zit hij daar nu al. Geen goed gesprek, geen romantiek, geen erotiek, geen toekomst meer. Getrouwd en in haar eigen huis verlaten. Arme, arme vrouw. En de liefvallige dochttertjes zijn lang nog zo liefvallig niet. Die hebben haar tenslotte niet in huis gehaald. Hun keuze was het niet geweest. Veel te lijsig, veel te pinnig, veel te ijzig, veel te vinnig. Veel te veel met alles bezig wat haar zaak niet is.

Alma: Arme, arme vrouw.

Amelia: Misschien wil ze kinderen maken met Johannes. Zodat ze kinderen van zichzelf heeft en ze die op kan voeden in haar geest.

Alma: Ik moet er niet aan denken!

Amelia: Nee, ik vind die gedachte ook niet echt verheffend.

Alma: Dat moeten we wat het ook kosten mag zien te voorkomen!

Amelia: Klopt.

Alma: Kijk nou.

Amelia: Wat?

Alma: Kijk dan! Waar ze uit drinkt.

Amelia: Hoe vaak moeten we haar dat nou uitleggen.

Alma: Minder vriendelijk. Misschien is het tijd dat onze vriendelijkheid ophoudt. Wie niet horen wil moet voelen. We kunnen niet tegen elke belediging in beleefd blijven! Zo niet goedschiks dan maar kwaadschiks. Stroom op die kastjes, dat zeg ik je!

Amelia: Glasscherven, rattengif en prikkeldraad.

Alma: Verboden toegang voor onbevoegden, artikel 471 van het Wetboek Van Strafrecht.

Amelia: Verboden toegang op straffe van kastijding.

Alma: Standrechtelijke executie.

Amelia: Amen.

Alma: Proost.

Jetta op.

Jetta: Hé jongens.

Amelia: Jetta!

Alma: Oh Jetta, ben je daar eindelijk!
Wil je wat drinken?? Thee?
JUDITH, THEE!

Amelia: *(van heel ver weg Judith imiterend)* Jahaa, ik kohom!

Alma: Hoe is het met de Octopus?

Jetta: Nou, die draait weer.

Alma: Zo! Dus hij draait weer.

Jetta: Ja, we hebben er drie dagen onafgebroken aan gewerkt. Alles doet het weer. Vanavond gaan we 'm een paar keer proef draaien. Eerst zonder mensen natuurlijk. Daarna met ons!

Alma: Ah, met ons. Dat is goed nieuws zeg.

Jetta: Oh ja, en jullie krijgen de hartelijke groeten van Jerry.

Alma: I'm Jerry and I drive a dodge.

Jetta: Hoe is het hier?

Alma: Johannes heeft vandaag zijn hoofd om de deur gestoken.

Jetta: Goh. Interessant. Was puntje-puntje in de buurt?

Alma: Iedereen was er. Maar voor we er echt erg in hadden dat de Grote Baas gesproken had, was de deur alweer dicht.

Jetta: En z'n baard! Hebben jullie z'n baard gezien? Die moet inmiddels toch al lang zijn, of scheert ie zich? Ik bedoel hoe gaan die dingen?

Alma: Ik heb niets gezien. Jij Amelia?

Amelia: Hij zag er goed uit. Gezond. Prachtig. Majesteitelijk.

Alma: Dat lieg je. Je hebt hem niet gezien.

Amelia: Dus we gaan in de Octopus.

Jetta: Ja, ja.

Alma: En daarna? Gaan we nog naar de stad?

Jetta: Ik zal kijken of we een lift van iemand kunnen krijgen. Anders kunnen we gaan lopen.

Alma: Lopen! Dan zijn we uren onderweg.

Jetta: Voor wie wandelt met een vriend is geen weg te lang.

Amelia: Precies Alma. Mietje.

Alma: Ik maakte vermelding van een feit, niet van bezwaar.

Amelia: Voor wie wandelt met een vriend is geen weg te lang.

Judith: Zo, Jetta. Hoe is het met jou?

Jetta: Het gaat goed, dank u wel.

Judith: Wanneer begint het seizoen weer?

Jetta: In mei. De meikermis weet u wel.

Judith: Zie je er naar uit?

Jetta: Wisselend. Wisselend mevrouw danku.

Judith: Nou ik wel hoor. Het zijn niet allemaal even beschaafde types hè? Vorige week is er nog een krat bier van onze veranda gestolen.

Amelia: Oooh.

Alma: Die hebben wij gepakt stomme trut.

Judith: Dat zeg ik. Onfrisse types. Slechte invloed. Vieze mensen. Trekken jullie zo iets leuks aan voor die man?

Amelia: Wablief?

Jetta: Welke man?

Judith: Een knappe man. En met een hoop contacten.

Jetta: Oh.

Amelia: Een hoop contacten en een hoop contanten. Maar zonder hart vermoedelijk. Dat heb je altijd bij dat soort mensen.

Judith: Die blauwe jurken zouden jullie aan kunnen doen. Die enige blauwe jurken. Ik snap niet dat Johannes er het geld aan uit geeft als jullie het toch niet dragen.

Alma: Judith.

Judith: Ja kind.

Alma: Ik ben geen kind.

Judith: Goed. Wat?

Alma: Je moet niet uit dat groene kopje drinken.

Amelia: Dat kopje is niet van jou.

Alma: Er zijn nu eenmaal dingen in dit huis die stammen uit de tijd van voor jouw komst. Dingen waar je niets mee te maken hebt, dingen met een geschiedenis waar jij vanaf moet blijven. Die voor ons een herinnering hebben die jij niet moet verpesten. Je kunt drinken uit de kopjes uit de linkerkast.

Judith: Oh god. Nou, ik zal proberen om eraan te denken. Kijk, ik begrijp dat ik een voorgangster heb. Ik begrijp dat ik de plek van jullie moeder, god- hebbe-haar-ziel, niet in kan nemen. Dat wil ik ook niet. Maar moeten we het werkelijk hebben over elk kopje, elke onbenulligheid?

Amelia: Fout. Daar ga je de fout in. Dat kopje is niet onbenullig, God hebbe haar ziel niet want God bestaat niet, zij was je voorgangster niet en jij niet haar opvolgster; dat is veel te veel eer voor jou, dat is een hardnekkig misverstand. Amen.

Alma: Proost.

Amelia: Wie gaat er naar de stad?

Jetta: Tommie misschien, of Daniël.

Amelia: Misschien kunnen we samen met hen gaan. Dansen bijvoorbeeld.

Judith: Het zou me niets verbazen als jullie ineens zwanger zijn.

Alma: Waarom heb je het toch altijd over jullie? Wij zijn twee individuen. Ik. Ben. Alma. Aangenaam. Dit. Is. Amelia.

Amelia: Aangenaam.

Judith: Ja.

Alma: Jetta! Heb je een nieuwe oorbel!

Jetta: Ik heb er drie, de anderen zijn voor...?

Alma: Wauw.

Amelia: Laat eens kijken.

Jetta: Echt bloedkoraal.

Judith: Bloedkoraal?

Jetta: Ja mevrouw.

Judith: God, hou toch eens op met dat gemevrouw.

Jetta: Oké.

Judith: Dat is geen bloedkoraal. Dat is glas.

Amelia: Niet.

Alma: Dat is bloedkoraal! Mol.

Jetta: Ja mevrouw, het is echt bloedkoraal.

Amelia: Dankjewel Jetta.

Alma: Ja.

Jetta: Graag gedaan jongens.

Judith: Hoe kom je daaraan?

Jetta: Dat is geheim. Familiegeheim.

Amelia: Echt?

Jetta: Ja. Helaas, ik kan er niets over zeggen.

Judith: Mijn vader was edelsmid.

Alma: Jouw vader was een domme man. Trouwen met je moeder en jou verwekken.

Judith: Goed.

Amelia: Echt schitterend. Echt heel mooi. En de kleur. Mijn lievelingskleur.

Jetta: Oh ja, wat goed, dat wist ik niet.

Amelia: Ik ook niet lieve Jetta, ik weet het ook pas nu.

Alma: Mag ik de jouwe zien?

Jetta: Ik had ze eigenlijk willen geven als we alleen waren. Ik was van plan met jullie een eind te gaan lopen en ze op een mooie plek te geven. Met iets meer entourage zagezegd.

Judith: Heb je al gegeten?

Jetta: Nee mevrouw.

Judith: We eten bloedworst maar het is vrees ik niet halal.

Jetta: Ik eet niet volgens de spijswetten, dank u.

Amelia: Dat weet jij best.

Judith: Ik was het vergeten.

Alma: Maar de hartelijke gelukwensen met je kennis van het woord. Halal. Prachtig hoor met die dikke tong. Hallall.

Als Judith weg is.

Amelia: Nog twee weken, Jetta, dan ben je weg.

Jetta: Ik zal jullie natuurlijk afgrijselijk missen maar de kermis in bedrijf, het reizen en het bouwen, oh jongens... Ook al zanikt iedereen tegenwoordig over geldgebrek en zaniken alle bezoekers op hun beurt over stijgende prijzen, jongens jongens. Als alle mannen hun hemden uitdoen en alle vrouwen met hun bezwete gezichten en natte haren lachen van genoegen, als iedereen moppert en speelt dat ie door zijn rug gaat en niemand de kinderen aan hun kop zeurt over huiswerk en toekomst. Als die hele verzameling metaal en draad en kabel en paneel langzaam verandert in een stad van bewegende bouwwerken en muziek, dan weet ik zeker dat ik nooit weg wil bij de kermis. Dat geld er niet toe doet. Dat de Octopus over drie jaar van mij is. Dat zweer ik je. Drie jaar geef ik mezelf.
Geld moet je rollen. Als de kermis eenmaal draait, wordt alles natuurlijk weer langzaam normaal. Dan zijn die haren niet langer nat van het zweet maar nat van het vet van de frituur. Dan word je er gestoord van dat Jerry de godganselijke tijd op dezelfde toon zegt dat je erbij moet zijn en prijzen winnen.
En van de mensen die wel op die kermis willen zijn maar ons voor geen cent vertrouwen en met overgave op ons neer kijken. Jullie zijn wat dat betreft echt een uitzondering dat je het geen bezwaar vindt dat ik een kermiskind en een arabier ben.

Amelia: Maar je bent toch helemaal geen echte arabier.

Jetta: Een halve.

Amelia: Nou ja, je ziet er in ieder geval helemaal niet uit als een arabier en zo praat je ook niet en het maakt ons sowieso helemaal niks uit. Voor ons ben jij gewoon onze lieve vriendin.

Alma: Exactly.

Jetta: Bigher. En toch ben ik een Arabierenkind. Diep van binnen.

Amelia: Is goed.

Alma & Amelia spelen een quatre mains. Judith dekt intussen de tafel en maakt af en toe stiekem een danspasje op de muziek. Jetta ligt op haar rug met haar ogen gesloten en luistert naar de muziek. Tegen de tijd dat Judith met het eten komt zijn de meisjes verdwenen.

Judith: Johannes?! Ik heb eten voor je. Zoals jij het lekker vindt. Pittig en smeugig en allemaal met één hand te eten zodat je één hand vrij hebt voor je boek. Luister es even. Je hoeft niet terug te praten als je dat niet wilt maar je moet in ieder geval even luisteren en begrijpen dat het voor mij niet al te makkelijk is dat jij je hebt terug getrokken. Begrijp me goed, ik heb respect voor wat je doet en ik zou je graag helpen. Schroom niet om te vragen of ik bijvoorbeeld es iets voor je uit zou willen typen want ik doe het met liefde. Met al de liefde die ik voor je voel. Jij hebt me wel eens gezegd dat je houdt van

zelfstandige vrouwen maar toen je dat zei bedoelde je toch zelf ook niet een situatie zoals deze? Dat ik maar gewoon helemaal mijn eigen gang zou moeten gaan? Dit is jouw huis en jouw huishouden en mijn idee van zelfstandigheid is juist dat ik me daar niet al te overheersend mee bemoei. En je dochters. Of vind je dat ze al genoeg zijn opgevoed? Dat het allemaal klaar is? Die lopen maar te slierten over die kermis. Echt waar schat. Ik geloof niet dat dat goed is!

Johannes zet de deur op een kier en aait Judith over haar hoofd. Dan doet hij de deur weer dicht.

Geeft niks lieverd. Ik begrijp dat het belangrijk is wat je doet.
A man 's got to do, what a man 's got to do.

Judith laat een afgedekte schaal met eten voor zijn deur staan.

SCENE 2

Amelia: Aan de noordkant zie je eigenlijk niets. Je ziet de vlakte beneden en bij helder weer kan je de zee zien maar over het algemeen ziet het eruit als het einde van de wereld. Omdat de kust hoog is en de zee zo grijs dat ie doorgaans nauwelijks afsteekt tegen de lucht. Aan de westkant de stad, ver in de verte, een silhouet. De oostkant is de weg naar beneden, naar waar in de winter de tenten en caravans van de kermis staan. Daarachter de snelweg. Naast de snelweg ligt een viewingpoint. Dat staat op de kaart als een groen tekenetje dat zoiets betekent als: *de moeite waard om te stoppen, uit te stappen en es even om u heen te kijken*. Soms zie ik er een auto staan en dan stel ik me voor dat er iemand met een verrekijker naar ons huis staat te kijken. Een hele familie misschien, iedereen mag even kijken. Dan stel ik me voor dat ze mij zien en dat ze zich afvragen wie ik ben en of ik hier woon en of alles goed met me is en dat 's avonds in bed over me dromen, ik bedoel dat ze dat beeld maar niet kunnen vergeten van dat meisje (of is het een vrouw?), dat op de hoogste berg naar het viewingpoint staat te kijken. Aan de zuidkant is het absolute niets. Zo noemen wij dat tenminste. Vroeger maakt Johannes met witte verf een streep op het gras waar wij niet overheen mochten. Levenslink voorbij die streep. Het is daar bovendien zo dicht begroeid dat je er weinig ziet. In de winter zie je de rest van de wereld: een schimmig land van heuvels en akkers en hier en daar een pluim rook uit een vermoedelijke schoorsteen. En als je je in het wilgje waagt dan zie je het skelet van een skelter en de resten van een droogmolen die op een goede dag toen mama nog leefde naar beneden woei. Hannah zegt dat wij gemankeerde meisjes zijn omdat wij *nooit geen mensen zien*. Johannes zegt dat je juist van de mensen alleen maar gemankeerd raakt. Dat die je maar in de war brengen en dat alles wat je bent al in jezelf zit en je alleen de rust maar nodig hebt om het allemaal te laten komen. Dat je vanaf een berg alles kunt overzien en dat je van alles kunnen overzien ook alles leert. Dat je niet over de snelweg hoeft te rijden om te weten hoe ie is. Johannes zegt dat alles al in je hoofd aanwezig is en dat je NIET met je tijd mee moet gaan en NIET met de mode mee moet gaan en NIET bang moet zijn dat je de één of andere boot mist en dat iedereen blij mag zijn dat HIJ dat allemaal begrijpt en zich de moeite troost om de mensen iets te zeggen. En dat het hem niet schelen kan als hij niet bij zijn leven beroemd wordt, dat het zelfs heel goed mogelijk zou kunnen zijn dat niemand er OP DIT MOMENT aan toe is. Als het maar GOED komt.

SCENE 3

Alma: Jeetjemeentje.

Amelia: (*imiteert*) Hé stuk, wat drink je?

Alma: Ja, en dan zeg jij: “euh, niks, ik heb het net op.”

Amelia: Ik dacht dat hij bedoelde: wát drink jij, nú.

Alma: Uit interesse.

Amelia: Kon toch?

Alma: Alles kan slimmerd, maar alles ís niet.

Amelia: Nou ja, ik vond hem anders ook wel aardig.

Alma: Dat komt omdat je geen vergelijkingsmateriaal hebt. Neem nou van mij en de realiteit aan dat een sukkel was.
Dus. En de volgende keer zeg je?

Amelia: “Wodkajus, knapperd en mijn vriendinnen ook.”

Alma: Juist.

Amelia: Ja, oké. Maar hé, zo’n man wil daar toch iets voor terug?

Alma: Kijk, in principe maakt het jou niet uit wat die man wil. In principe wil jij wodkajus en willen wij ook wodkajus.

Amelia: Oh ja.

Alma: Je bent in ieder geval schitterend. Als vliegen op de stront, zo komen ze op je af.

Amelia: Kun je niet zeggen: als bijen op de honing?

Alma: Jahoor: als bijen op de honing, zo komen ze op je af.

Amelia: Hoor je wat?

Alma: Misschien heeft hij het hol verlaten.

Amelia: Of slaapt ie?

Alma: Dat zou ik dan toch wel horen?

Amelia: Je weet niet hoe hij is veranderd Alma. Je weet niet of hij nog dezelfde is.

Alma: Hoelang heeft een man nodig om zijn ideeën op te schrijven?

Alma: Je weet het niet.

Amelia: Je weet het nooit.

Alma: Je merkt het wel.

Judith: Zo. Zijn jullie daar eindelijk.

Alma: Jezus Judith. Heeft niemand jou geleerd dat je niet mag sluipen in andermans huis? Dat je als gast alleen in het volle licht naar voren mag treden?

Judith: Ik voel me verantwoordelijk voor jullie. Ik moet toch in de gaten houden of jullie niet verkracht vermoord bestolen worden? Ik moet weten waar ik aan toe ben.

Amelia: Maak je over ons maar geen zorgen. Bezorg je om jezelf. Heb je je echtgenoot nog gezien?

Alma: Amelia vraagt je wat.

Judith: Gesproken. Ik heb hem gesproken.

Alma: En?

Judith: Wat?

Amelia: Nou?

Judith: Niks. Gaat jullie niks aan. Gesprekken tussen ons, daar staan jullie buiten.

Alma: Ja. Zo kan je het natuurlijk ook proberen. Ons buitensluiten zodat je zelf niet overal buiten staat.

Amelia: En onze toekomst? Is die geweest? Met z'n contacten?

Judith: Ja.

Alma: En, wat zei die?

Judith: Ik ga naar boven.

Alma: WAT ZEI DIE?
Misschien kan je zelf iets met hem beginnen.
Een zangduo of een stiekem liefdespaar.
Of misschien heb je dat al gedaan?

Judith: Welterusten.

Alma: AHA!
Ik hou jou in de gaten!

Amelia: Alma...

Alma: Ja!

Amelia: Effe dimmen.

Alma: Wat??

Amelia: Gewoon. Genoeg.

Alma: Wij mogen elkaar niet afvallen in het openbaar!
Judith is een machtige vrouw met onberekenbare krachten op onbekend terrein. Als zij daar achter komt en ons uitspeelt zijn we verloren Amelia. Als jij met mij wilt praten doe je dat buiten en als zij buiten is doe je het binnen. Nooit onder hetzelfde dak. Nooit binnen het bereik van Judiths ogen. Nooit binnen gehoorsafstand. Altijd achter gesloten deuren. Altijd alleen. Altijd.

Johannes: ALMA! AMELIA!
Zijn jullie daar?

Amelia: Ja.

Johannes: Kom dichterbij.

Amelia: Hier zijn we.

Johannes: Allebei?

Amelia: Ja.

Johannes: Alma?

Alma: Ja.

Johannes: Ik heb een lijstje met boeken. Die moeten jullie halen bij de bibliotheek.

Amelia: Is goed.

Johannes: En een appel. Breng me alsjeblieft een appel. Nu.

(buiten gehoorsafstand van Johannes)

Alma: Heb je me begrepen Amelia?

Amelia: Ik weet het zelf ook wel.

Alma: Dat weet ik ook; ik weet dat jij het weet. Maak alleen geen fouten. Fouten kunnen je de kop kosten.

Amelia: Fouten kosten je de kop.
Johannes! Breng ik 'm binnen of laat ik 'm hier liggen?

(Johannes steekt zijn arm door de deur en neemt de appel aan)

Amelia: Alsjeblieft.

Alma: *(van heel ver weg Johannes imiterend)* Dankjewel lieve kinderen.

SCENE 4

Amelia: Toen jij drie was, was ik nul. Toen jij vier was, was ik een, toen jij vijf was, was ik twee. Toen jij zes was, was ik drie. Toen jij zeven was, was ik vier. Toen jij acht was, was ik vijf. Toen jij negen was, was ik zes. Toen jij tien was, was ik zeven. Toen jij elf was, was ik acht en was mama achtendertig en ging ze dood.

Alma: Precies.

Amelia: Hoe was het toen ik er nog niet was? Hoe was het om helemaal alleen te zijn met mama en Johannes?

Alma: Dat was een hele gelukkige tijd. Ze hielden heel erg veel van elkaar en heel erg veel van mij en we deden alles samen.

Amelia: En mij? Miste jullie mij niet?

Alma: Nee joh stommerd, jij bestond toch nog niet.

Amelia: Nou en, je kon me toch missen?

Alma: Wat ben jij toch een sentimenteel kind.

Amelia: Wat weet jij daarvan.

Alma: Alles. Jij moet altijd overal om janken.
Als ik je vroeger mijn laatste chocola gaf, begon je te huilen omdat je dat zo lief van mij vond.

Amelia: Niet.

Alma: Waarom begon je dan te janken?

Amelia: Omdat ik pijn had neem ik aan.

Alma: Na jouw geboorte is mama nooit meer helemaal de ouwe geworden. Dat zeiden ze zelf ook. Het is dat ik zoveel van jou hield, anders hadden ze je weg gedaan.

Amelia: Ja hoor.

Alma: En ze hadden ook liever een jongetje gehad. Edgar wouden ze je noemen. Naar Edgar Allen Poe. En toen hebben ze eerst een tijdje getreurd en daarna gezegd dat jij het tweede meisjes was en dat jij dus een soort kopie van mij was en toen hebben ze er een paar lettertjes bij gedaan en toen heette je Amelia.
Mijn Amelia. Echt waar. Jij hebt je leven te danken aan mij.

Amelia: En nou moet ik jou zeker eeuwig dankbaar zijn.

Alma: Nee hoor. Ik heb het uit liefde gedaan. Daar hoeft ik geen dankbaarheid voor.

Amelia: Sorry.

Alma: Moet jij zelf weten of je er cynisch over doet. Voor mij is het allemaal liefde en niets anders dan dat.

Amelia: Ja. Sorry. Ik hou ook heel veel van jou.

Alma: Alleen is het voor jou iets heel anders om van mij te houden omdat het nooit op de proef is gesteld. Jij hebt mij nooit kwijt dreigen te raken.

Amelia: Ik zou dat allemaal ook voor jou hebben gedaan. Als iemand jou ooit iets wil aandoen dan zal ik je redden. Dat beloof ik. Als iemand jou neer wil schieten dan vang ik de kogel voor je op.

Alma: Luister: Judith wil dat we allebei apart voorspelen voor de een of andere kerel.

Amelia: No way.

Alma: Wij spelen samen. Alleen op de begrafenis van de één mag de ander alleen spelen. Anders niet.

Amelia: Ja. En elke man die Judith uitnodigt is een gekkenhuisdirecteur.

Alma: Wij trappen nergens in. Je moet ervan uitgaan dat mensen als Judith en de mensen die ze uitnodigt allemaal niet op ons geluk maar op eigen gewin uit zijn. Wij laten ons niet voor de gek houden Amelia. En bij twijfel kom je naar mij. Jij kan dat niet altijd allemaal even goed inschatten. Jij mag dan de mooiste van ons tweeën zijn, de slimste dat ben ik.

Amelia: Juist. Alleen met dat laatste ben ik het niet helemaal eens. Jij bent... Ik vind jou juist erg mooi.

Alma: Ik heb ook niet gezegd dat ik lelijk ben. Ik zie er nogal aardig uit maar jij bent echt een schoonheid.

Amelia: Ik wou ook niet zeggen dat jij lelijk bent.

Alma: Natuurlijk niet.

Amelia: Komt Jetta nog denk je?

Alma: Jetta. Ik dacht dat wij even in gesprek waren.

Amelia: Nou dit hoort toch ook gewoon bij dit gesprek?

Alma: Ja. Dat is goed.

Amelia: Alma, wat is er nou??

Alma: Niets. Eh, ik weet niet of Jetta nog komt. We kunnen ook naar haar toe gaan.

Amelia: Over twee weken is ze weg. Dan mag ik toch wel vragen of ze nog komt??

Alma: Ja natuurlijk.

Amelia: Wat is er dan?

Alma: Er is niks. Er zijn gewoon dingen die jij nog niet begrijpt. Het is ongelooflijk maar ik denk dat je er te klein voor bent. Jij bent misschien ook jonger voor je leeftijd dan ik was.

Amelia: Ik snap het heus wel: jij vindt het niet leuk dat ik aan Jetta denk terwijl ik met jou praat.

Alma: Zie je wel. Jij begrijpt er helemaal niets van.

Amelia: Sorry.

Alma: Het geeft niet. En: begrijp me niet verkeerd; toen jij er eenmaal goed en wel was en er echt bij hoorde, toen begon iedereen juist heel veel van je te houden. Johannes ook. En mama ook. Toen werd je onze eigen lieve lieve engel die uit de lucht was komen vallen. Onze eigenste kleine vogel.

Amelia: En waarom vogel?

Alma: Omdat je zo lief en zo licht bent en zo'n mooie stem had toen je begon te praten dat...

Judith op.

Judith: Zo, stelletje intriganten. Zitten jullie weer iets te bekokstoven?

Alma: Nee, wij stellen ons voor dat er iemand van de berg rolt. Aan de zuidkant, in de diepte. Een ongeluk.

Judith: Ik wil met jullie praten.

A&A: ...

Judith: Ik zou graag willen dat jullie je vijandelijkheid voor een moment laten varen en dat we een gesprek voeren.

A&A: ...

Judith: Jullie zijn oud genoeg om serieus genomen te worden. Jullie zijn oud genoeg om mij serieus te nemen en naar me te luisteren. Ik heb fouten gemaakt en jullie hebben ook fouten gemaakt. Wij hebben in ieder geval alle drie de fout gemaakt dat we dachten dat we elkaar in de weg zouden zitten en vijanden moesten worden. Ik heb jullie niet en jullie mij nooit gekozen. We staan allemaal voor het voldongen feit dat Johannes van mij houdt en dat ik er ben. Dat dit huis ook mijn huis is geworden. We hoeven allemaal niet vreselijk veel van elkaar te houden maar we moeten het zeker wel met elkaar uithouden. We moeten elkaar een beetje het licht in de ogen gunnen. Ik heb werkelijk niets dan het beste met jullie voor. Als ik die mensen vraag om naar jullie te komen luisteren, dan doe ik dat omdat ik trots ben op jullie talent en wil dat de wereld ervan weet. Het is echt iets bijzonders wat jullie kunnen. Echt iets heel heel bijzonders. Ik denk dat ik dat heel goed kan inschatten en misschien zullen jullie over een hele tijd zeggen: die Judith is een goeie; die heeft ons echt geholpen om te komen waar we nu zijn. Ook al zagen we dat destijds niet, zij heeft een grote rol gespeeld in onze carrière omdat zij ons serieus nam. Zij heeft niet gedacht: wat leuk, wat spelen ze leuk, maar gezien dat het echt heel erg goed was en zich kosten nog moeten gespaard om dat over het voetlicht en uit het isolement van deze berg te krijgen. Ik zou zo graag zien dat jullie je trots laten varen en geen vooringenomen mening over me proberen te hebben. Ik ben ook maar een mens die zijn best doet.

Alma: Stukje spelen Amelia?

Amelia: Tuurlijk.

Alma: Speciaal voor Judith die ook maar een mens is.

Ze spelen.

Judith: Doorgaan kinders.

Ze snelt het toneel af en komt terug met een heer.

Judith: Nou! Zijn jullie nu opgehouden?
Meneer Grevel, dit zijn ze, Alma en Amelia. Dames, dit is de heer Grevel. Kom, dan neem ik uw jas en uw tas aan terwijl zij nog iets spelen.

Grevel: Hallo. Zeg maar Kees. Nou, het is een geluk dat ik jullie thuis tref begrijp ik.

Alma: Op de valreep. Wij moeten er vandoor.

Grevel: Ik zou wel heel graag iets horen voordat ik jullie aanneem.

Alma: Sorry, Kees Moe. Uitgespeeld. 't Is op.

Judith: Nee hè.

Alma: Ik ben ook maar een mens en Amelia is ook maar een mens. Wij doen ook maar ons best.

Alma en Amelia gaan af.

Judith: God. Goeie god. Wat spijt me dat nou. Die kinderen zijn zo vreselijk onverantwoordelijk. Ze wéten dat u heel die berg bent opgereden en nog steeds denken ze aan niets anders dan aan zichzelf. God oh god, wat spijt me dat verschrikkelijk.

Grevel: Nou dat van dat rijden is niet zo'n punt maar u zult begrijpen dat ik geen leerlingen aan kan nemen die zelf niet willen. Zelfbeschikking, ik bedoel daar geloof ik enorm in, ook als het om pianospelen gaat. Het spijt mij ook maar ik kan hier natuurlijk helemaal niets mee.

Judith: Kan ik u iets aanbieden? Iets te drinken, een kop koffie.

Grevel: Heel vriendelijk van u.

Judith: Dus? Is dat ja? Koffie?

Grevel: Dankje. Nee ik moet er van door. U woont hier trouwens erg mooi. Erg mooi mag ik wel zeggen. Erg exclusief.

Judith: Ja. Het is heerlijk.

Grevel: Zo...

Judith: Ik kan u de tuin laten zien, het uitzicht aan de zuidkant. Zeer de moeite waard.

Grevel: Heel vriendelijk van u. Maar ik ga maar eens kijken of ik zonder de motor te starten beneden kom.

Judith: Ja! Nou dat lukt zeker. U zult verbaasd staan hoe hard dat gaat. U zult voortdurend moeten remmen.
Nogmaals mijn excuus voor het gedrag van de meisjes. Artiesten hè, zullen we maar zeggen, geen peil op te trekken en geen afspraak mee te maken. Zo. Dag meneer Grevel.

Grevel: Zeg maar Kees. *(af)*

Judith: Dag Kees. *(begint te huilen)*

Jetta komt binnen

Jetta: Dag mevrouw.

Judith: Hou daar nou toch es mee op. Ik ben dertig.

Jetta: Vijfendertig?

Judith: Ik ben vijfendertig.

Jetta: Oké Judith, jij bent vijfendertig. Zijn ze thuis?

Judith: Ik weet het niet. Ik weet het echt niet. Ik dacht dat ze bij jou waren maar misschien hebben ze zich ergens in huis verstopt.
Wie weet zitten ze wel gezellig bij Johannes. Lekker met z'n allen achter slot en grendel en Judith mag niet meedoen.

Jetta: Ik zal es even boven kijken.

Judith: Moet je doen ja. Mijn huis is jouw huis. Ga maar naar boven en doe ze allemaal de hartelijke groeten.
Je kan je jas hier wel laten liggen hoor. Ik zal 'm heus niet weggooien.

Jetta af.

Judith: Johannes? Kom jij zo een aperitief drinken?
Joehoe?
Nou ik begin vast.

SCENE 5

*Judith ligt te slapen op de sofa.
Alma en Amelia en Jetta komen binnen.*

Alma: Zo. Wat kan ik voor jullie inschenken?

Jetta: Doe maar een biertje.

Amelia: Doe maar een biertje ook voor mij.

Jetta: Eet ie wel?

Alma: Alle volle schalen raken leeg; als hij het niet weggooit dan eet ie het op.

Amelia: Zoek je die, hoe heette die nou? Die, die, dinges nog op?

Jetta: Die zal mij wel opzoeken. De engerd. Ik zoek wel weer iemand anders.

Amelia: Maar je vond het toch helemaal niet lekker?

Jetta: Het hoort erbij en je moet er maar aan wennen, zegt Hanna. Stomme koe. Wat nou...

Alma: Niks hoort nergens bij en wij zijn geprivilegieerd om nergens aan te hoeven wennen dat ons niet bevalt. Ongelooflijke misvatting dat de wereld een voldongen feit zou zijn waaraan je maar moet wennen.

Jetta: I am the boss.

Alma: And I am the boss.

Amelia: And I am the boss.

Alma: Ik drink op onze vriendschap.

Jetta: Ik ook. Proost.

Amelia: Proost.

Alma: Proost lieverdjes.

Jetta: Ik heb altijd gedacht dat Alma en Amelia prinsessen waren en ik heb ook altijd gedacht dat ik zelf een prinses was die verkeerd bezorgd was; een wisselkind. Tot ik erachter kwam dat driekwart van de jonge meisjes van deze aarde dat gelooft en toen ben ik ermee gestopt. Ik hoor nu eenmaal liever bij één kwart dan bij driekwart van de jonge meisjes van deze aarde. Waarbij de vraag natuurlijk ook gesteld kan worden of ik eigenlijk überhaupt nog wel bij de jonge meisjes van deze aarde behoor. Ik ben bijna meerderjarig, ik verdien mijn eigen centen, ik ben ontmaagd in het spookhuis wat net zo eng klinkt als het was. Ik weet niet of er nog meer criteria bestaan om tot de jonge meisjes op deze aarde te behoren..?
Amelia hoort er zeker toe, maar die is ook zo onschuldig als een kalf.
Als zij spelen wil ik altijd het liefst op de grond gaan liggen en alles vergeten. Die meisjes zijn gewoon engeltjes zoals ze spelen.

Amelia: Hé, jongens. Kijk es.

Jetta: Wat?

Alma: Er ligt een sterfgeval op de bank!

Jetta: Wat? Jezus!

Amelia: Wat zullen we es doen?

Alma: Water geven. Plantjes moet je water geven.

Jetta: Heb je water dan?

Alma: Ik heb alleen bier. Gerstewater.

Judith: Help! Wat gebeurt hier?! Eng kind. Ga weg! Ga weg! Aan de kant!

De meisjes lachen terwijl Judith naar boven vlucht.

SCENE 6

Jetta met een rugzak, Alma en Amelia.

Jetta: Zo. Nou jochies.

Alma: Oh lieve lieve Jetta. We zullen dagelijks aan je denken.

Jetta: Ik ook. Ik ook aan jullie.

Amelia: Nou dat moeten we dan maar geloven. Je moet niet vergeten dat wij hier helemaal alleen zijn zonder jou en dat jij met iedereen en duizend nieuwe mensen ons vast en zeker tijdelijk vergeet.

Jetta: Nooit.

Alma: Gezworen?

Jetta: Gezworen op alles wat me lief is. Elke dag, elke elke dag.

Judith: Jetta! Ga je weg kind?

Alma: Wij staan even afscheid te nemen. Ga jij es weg en verpest jij es een keertje niet een mooi moment.

Judith: Ik wil alleen maar ook even gedag zeggen. Dag Jetta. Pas op jezelf, hou een beetje de eer aan jezelf tussen alle uitwassen van al die vreemde types.

Amelia: Ja, dáág Judith.

Jetta: Dag. Tot ziens hoor.

Judith af.

Jetta: Nou. Goed dan.
Poste restante kan altijd hè? Je hebt het reisschema.

Alma: Ja, heb ik.

Amelia: Zullen we niet meelopen naar beneden?

Jetta: Nee joh, hè nee, daar kan ik helemaal niet tegen. Gaan jullie maar gewoon een stukje spelen of zoiets, dat ik dat hoor op het pad.
Ik moet opschieten. Dag lieverds.

Judith: Jetta, kijk es, een blikje drinken een paar bananen.

Alma: Jezus, Judith.

Jetta: Dankjewel mevrouw.

Judith: Ik ben al weg. Sorry! Ik ben weg!

Judith af.
Jetta af.

Alma: Hé, wat heb jij nou?

Amelia: Wat?

Alma: Dat gesnotter. We doen het grootste deel van ons leven zonder haar hoor. Je moet ook niet overdrijven. Jankerd.

Amelia: Je hebt zelf ook tranen in je ogen.

Alma: Nietes.

Amelia: Welles.

Alma: Echt niet!

Amelia: Oh Alma.

Alma: Kom we moeten spelen anders hoort ze het niet meer.

Amelia: Jankerd.

Alma: Sentimenteel kindje.

2^e BEDRIJF

SCENE 1

Het is augustus. De gordijnen aan de achterkant van het toneel zijn van achteren zachtjes belicht, door een kier valt het zonlicht binnen. De rest van de kamer is een beetje donker. Ventilatoren overal aan het plafond draaien op volle kracht. Alles straalt een ontzettende hitte uit. In de kamer zit Judith met een stapel kasboeken, afschriften en andere paperassen.

Na verloop van tijd komt Amelia binnen met limonade vol ijsklonten. Ze gaat zitten of liggen. Judith en Amelia zijn beiden zeer zomers gekleed.

Judith: We hebben geen enkele keus.

Amelia: ...

Judith: Ik ga verhuren.

Amelia: ...

Judith: Wil je voor mij ook en glas inschenken? Amelia, zeg jij es wat. Wat vind je ervan?

Amelia: ...

Judith: De zuidvleugel staat leeg. We doen daar helemaal niets mee Amelia. En we moeten toch wat. Overleven. Totdat Johannes zijn boek afheeft en het geld binnenstroomt, moeten we toch wat?! Zeg nou toch es wat. Of moet je eerst weten wat Alma ervan vind?

Amelia: Het is te heet om te praten.

Judith: Het is te heet voor alles, maar niet om rekeningen te ontvangen en om de hele wereld stil te leggen. De wereld draait gewoon door hoor!
Je moet juist in beweging blijven. En iets eten, we moeten iets eten. Een stukje worst. Zout dat is vreselijk belangrijk. We moeten vocht vasthouden Amelia anders drogen we allemaal uit. God kind, wat ben je toch vreselijk knap. Je zou met jouw talent en je stralende verschijning zo vreselijk beroemd kunnen worden als concertpianiste. Als je er maar es wat meer energie in stak. Ik heb je al weken niet horen spelen. Het is gewoon godgeklaagd.
Hoe zie je je toekomst zelf dan?

Amelia: Ik zie de toekomst als iets dat vanzelf wel komt.

Judith: Klinkt goed. Klinkt prachtig. Amelia.

Amelia: Judith.

Judith: Ik maak me zo'n vreselijke zorgen. Hij heeft al dagen niet gegeten. Zijn we eigenlijk niet gewoon gek dat we die deur niet intrappen.? Misschien is die man de krankzinnigheid nabij en dan helpen wij hem niet eens! Wij, de mensen die hem na staan.

Amelia: Toen Johannes *Er waait een wind door West-Europa* schreef, heeft hij drie maanden in zijn kamer gezeten.

Judith: Ja, nou ja. Dus jij zegt dat ik me geen zorgen hoeft te maken?

Amelia: Nee, dat soort dingen zeg ik niet tegen je.

Judith: Oh nee, oh nee, het was oorlog.

Amelia: En toe ie *Inzicht in Integratie* schreef heeft ie zeven weken lang geen woord gesproken.

Judith: Genieën moet je hun gekte vergeven.

Amelia: Dat weet ik allemaal niet hoor.

Judith: Dat zeg je toch? Toch? Wat zeg je dan?

Amelia: Ik zeg wat ik zeg en meer is het niet.

Judith: Neem een stukje worst. Ik zie gewoon hoe je er aan toe bent. Waar is Alma?

Amelia: Nee dankje. Geen worst voor Amelia.

Judith: Is ze boven? Is ze op haar kamer? God ik krijg toch af en toe de zenuwen van dat kind. Amelia, waar ga je heen??

Amelia: ...

Judith: Ik had niet over Alma moeten beginnen. We hadden net zo'n leuk gesprek. Blijf nou even zitten. Alsjeblieft. Sorry. God, sorry hoor.

SCENE 2

Theresa: Joehoe! Halloho!

Judith: Oh god, oh jee. U bent er al. Mag ik me verontschuldigen. Ik was in slaap gevallen. Ik was... Mijn hemel, geen zuchtje wind hè, dat moet het zijn; een mens is zichzelf niet, een mens valt midden op de dag in slaap; een mens verliest zijn frisheid en daarmee zijn waardigheid. Hallo. Judith. Wij spraken elkaar al.

Theresa: Hallo. Theresa Martell. Martell, als de cognac. U woont hier werkelijk schitterend.

Judith: Het is erg afgelegen.

Theresa: Maar schitterend. En eeuwenoud als ik me niet vergis.

Judith: Oh ja. Oh god. Hou op. Eeuwenoud.

Theresa: Statig. Groots. Prachtig. Oud. En het uitzicht is magistraal.

Judith: Laat uw spullen hier maar staan. Ik zal u zo dadelijk de kamers wijzen.

Theresa: Zeg alstublieft geen u.

Judith: Jij ook. Van hetzelfde. In godsnaam. Het hele leven is al officieel genoeg.

Theresa: Oh?

Judith: Ik ben helemaal mezelf niet met die warmte. Nou goed, aan alles komt een einde, alles komt vroeg of laat ten end. Zo'n hittegolf heet niet voor niets een golf: ontstaat en groeit en loopt dan af. Pak, pak, drink. Je bent naar boven komen lopen? Je bent toch niet naar boven komen lopen?

Theresa: Er was geen taxi te bekennen, en bovendien: een wandeling is niet erg. Het geeft een goed beeld van de berg, het huis, de wijde omtrek. Het was geen enkel probleem. Ik zag een meisje op een brommertje. Was dat je dochtertje? Ik kan het me haast niet voorstellen.

Judith: De kinderen van mijn man. Eén van de twee. Mijn man zit... Hij is... Afijn. Hier. Achter de deur.

Theresa: Achter de deur. Die ontmoet ik later.

Judith: Oh ja. Nou ja...

Theresa: Geloof me, geen enkel bezwaar van mijn kant: ik ontmoet hem later.

Judith: Nou ja. Hoe zit het met je spullen?

Theresa: Voorlopig dit, later meer. Zo!

Alma op met een helm op haar hoofd.

Alma: Bon soir.

Judith: Bon soir, wel ja. Theresa, Alma. Alma, Theresa.

Theresa: Ach ja. Hallo. Laat me je handen eens zien. Prachtige vingers. Prachtige vingers voor op de toetsen nietwaar?

Alma: Jezus Christus, Judith, kan jij mij vertellen waarom wij geen AIRCONDITIONING hebben.

Theresa: Ja, we worden beslist op de proef gesteld. Maar je moet het maar dragen. Volhouden en dragen en zonder te klagen, dat is mijn devies. Jawel. Ik bedoel dat allemaal heel erg praktisch. Een oefening in verdraagzaamheid. Een oefening in omgang met omstandigheden.

Alma: Toe maar.

Judith: Amelia, dit is Theresa.

Amelia: Heel aangenaam kennis te maken mevrouw. Ik ben er zeker van dat het u niet zal bevallen.

Theresa: Niet? Oh het lijkt me heerlijk hier.

Amelia: Er gebeurt hier helemaal niets.

Theresa: Maar ik kan een beetje rust juist heel goed gebruiken. En jullie kunnen op jullie beurt mij ook heel goed gebruiken.

Judith: Daar komen we later op terug.

Alma: Helemaal, helmaal niets.

Judith: Daar komen we later op terug.

Alma: Rien du tout.

Judith: Theresa. Over wat ik je zei...

Amelia: Waar kom jij vandaan?

Theresa: Ik. Ik kom uit de stad. Nou ja, van origine uit het zuiden maar op het moment kom ik uit de stad. Daar heb ik mijn praktijk, daar had ik een kleine woning. Maar ik heb een enorme behoefte aan de rust van de natuur. Het buitenleven. Ik heb een enorm verlangen naar stilte. Ik ben altijd omringd en onderdeel geweest van veel lawaai, van een hoop leven en nu, nu, is het tijd voor bezinning en voor een wending aan mijn leven.

Judith: Ik kan me voorstellen dat je je even terug wilt trekken, op wil frissen, de kamers bekijken, al die dingen.

Theresa: Dankjewel.

Judith: Deze kant maar op. Deze kant op. Deze deur is dus... dicht.

Judith en Theresa af.

Alma: Wat heeft die vrouw veel aan!

Amelia: Die vrouw is absoluut niet op het weer gekleed zagezegd.

Alma: En komen lopen. Ik heb haar gezien. Ze is komen lopen.

Amelia: Opmerkelijk.

Alma: Niet van deze wereld.

Amelia: Opmerkelijk.

Alma: Altijd omringd en onderdeel geweest van veel lawaai.

Amelia: Vreemd.

Alma: En dan die oefening in verdraagzaamheid. Is zij een profetes of is ze even getikt als iedereen die ons omringt.

SCENE 3

Theresa: Lieve jongen. Stel je dit huis maar eens voor. Het is groot en werkelijk schitterend. Niet goed onderhouden; de verf bladdert van de muren en de tuin is als tuin niet meer te onderscheiden van de wildernis eromheen. Maar het is zo'n huis waarbij een beetje verval de allure ervan alleen maar vergroot. Je zult me wel weer veel te romantisch vinden, maar voor je dat zegt zou je het eerst eens met je eigen ogen moeten bekijken. En het uitzicht. Oh jongen, het uitzicht. Dat doet stadsmensen bijna pijn aan de ogen. Zoals de stilte echt een proef is voor je oren. Het huis kraakt natuurlijk aan alle kanten

maar dat lijkt de stilte alleen maar te benadrukken. Mijn kamers zijn prima. Sober zoals ik het wenste en de keuze voor de inrichting stuit me alleen maar een heel klein beetje tegen de borst. Ik moet maar eens kijken of ik het dressoirtje wat hier staat (je ziet het al voor je: zo'n namaak-Lodewijk-de-veertiende-gevalletje) kwijt kan raken en te zijner tijd mijn eigen bureautje kan verhuizen. Nou jongen, dit is het voor dit moment. Ik schrijf je snel (daar heb ik nu alle tijd voor. Haha.) Alle liefs, je Theresa.

Amelia op.

Theresa: Wat is het wat jullie doorgaans spelen?

Amelia: Wat?

Theresa: Wat spelen jullie meestal?

Amelia: Piano.
Pianostukken voor vier handen.

Theresa: Ik zou zo graag es iets horen.

Amelia: Dat wordt moeilijk. Wij spelen niet op bestelling.

Theresa: Zo moet je dat niet zien. Ik zit in het vak. Ik zit ook in het vak. Ik sta aan de andere kant in hetzelfde vak. Begrijp je wat ik zeg?

Amelia: Nee.

Theresa: Dwang is iets verschrikkelijks. Onder dwang presteren is een zaak die niet iedereen even goed ligt. Geloof me. Ik ben geïnteresseerd en niets meer dan dat. Oprechte interesse; ik wil jullie in geen enkele richting sturen. Ik heb geen baat bij een mogelijke carrière. Ik hou van muziek.

Amelia: Ja, ja, ja.

Theresa: Ja!. Ik hou verschrikkelijk van muziek. Vergeleken bij muziek is mijn persootje helemaal niets. Ik ben niet uit op iets wat goed is voor mijzelf. Ik houd van muziek en muziek moet nu eenmaal klinken. Muziek zonder muziek is nu eenmaal alleen maar besteed aan de doden.

Amelia: Alma, waar is Alma. ALMA!

Theresa: Daar heb ik je te pakken.
Ik wil alleen maar horen hoe de muziek is. Horen of jij door de muziek gekozen bent om haar de wereld in te helpen. Jij kiest niet voor de muziek, dat is een misverstand; de muziek kiest voor jou en als ze dat doet dan is dat je lot en dan is er geen ontkomen aan. Dan is weigeren een belediging en wordt dat uiteindelijk je dood.

Judith: Koude komkommersoep!

Theresa: En geen zachte dood, begrijp dat goed, je zult van binnen verteren en het zal vreselijk zijn.

Judith: Witte wijn? Iedereen?

Theresa: Vreselijk...

Judith: Theresa?

Theresa: Oh, heerlijk. Dankjewel.

Judith: Amelia?

Amelia: Nee.

Judith: Ja dus. Zij zeggen altijd het tegenovergestelde van wat ze bedoelen.

Theresa: Komkommersoep zei je? Hoe houdt je 'm zo groen?

Judith: Mooi is dat hè? Het lijkt wel vergif.

Amelia: Heks.

Judith: ALMA! Je moet 'm niet schillen en niet helemaal tot pap koken die komkommer, dat is het idee. En blaadjes munt houden 'm fris en dragen ook bij aan de kleur.

Theresa: Geweldig.

Alma: JA!

Judith: Ah, daar ben je.

Alma: WAT?

Judith: Eten.

Alma: Jezus.

Judith: Kom nou alsjeblieft gewoon aan tafel zitten.

Alma: Ik word gek. Ik ontplof van die hitte.

Judith: Juist precies daarom moet je eten en daarom moet je drinken. Je moet zweten, dat geeft verlichting.

Alma: Nou kom maar hier met die soep.

Theresa: Ik heb net met Amelia gepraat.

Alma: Dat meen je niet.

Theresa: Ik heb het even met haar gehad...

Amelia: Ach, het was nauwelijks een gesprek. Ik vertel het je nog wel Alma.

Judith: Ho, ho, wacht even. Ik ben benieuwd.

Amelia: Jij moet helemaal je mond houden.

Judith: Ja, ja, dat weet ik; ik moet helemaal mijn mond houden.

Theresa: Eet smakelijk.

Amelia: Ja. Eh, eet smakelijk.

Judith: Smakelijk eten.
Theresa, is alles naar wens? Heb je nog dingen nodig of dingen juist niet nodig die er wel zijn?

Theresa: Ik ben volmaakt tevreden. Ik wil misschien es een beetje pianospelen. Ik neem aan dat niemand daar bezwaar tegen heeft? Amelia? Het is ten slotte jullie piano...

Alma: Dat maakt ons niets uit hoor. Schroom niet, speel gerust.

Judith: Nee, leuk, enig. Speel ook es wat!

Theresa: Ja. Straks.

Alma: (*imiteert*) Ja, dat dacht ik ook, we zitten nu even te eten.

Judith: Moet je nog een ventilator hebben? Je zou die uit de keuken kunnen nemen. Ik heb nog gebeld maar alle ventilatoren zijn overal helemaal uitverkocht.

Theresa: Judith, doe geen moeite. Het is allemaal goed zo.

Judith: Doe een scheutje room in die soep. Amelia jij ook. Hier. Vindt je het lekker?

Theresa: Wie is die jongen trouwens?
Die jongen eh. Ik zag een jongen in de tuin.

Judith: Wanneer?

Theresa: Wanneer, wanneer, vanmiddag. Ik dacht eerst dat ik het me verbeelde want hij was meteen weer weg.

Judith: Wat gek. 's Winters staat de kermis hier beneden. Nou ja, dan zie je hier wel es iemand rondwalen. Ik vind dat niks, ik begrijp niet wat die mensen hier te zoeken hebben.

Theresa: Misschien was het een wandelaar.

Judith: Ja, misschien was het wel gewoon een wandelaar. Iemand die een beetje rondwandelt in de omgeving.
Goh, het lijkt eindelijk wat koeler te worden. Wat is het toch een opluchting dat ie zon 's avonds ondergaat. Ging het in godsnaam maar regenen, hè? Dat zou helemaal heerlijk zijn. Ik steek de kaarsen aan. Gezellig. Gezellig hoor. Heeft iedereen zijn soep op?
Alma, eet jij geen soep?

Alma: Eet ik geen soep?

Judith: Nee, jij eet geen soep! Ik snap niet waarom niet want die soep is heerlijk.

Judith begint weer af te ruimen en heen en weer te lopen met nieuwe gerechten.

Theresa: Alma, Amelia. Ik kan jullie een keertje meenemen naar een concert in de stad. In het concertgebouw spelen vaak prachtige dingen. Misschien kunnen we er eens met z'n drieën naar toe gaan?

Alma: Waar heb jij het nou weer over? Alleen omdat we een piano hebben?

Theresa: Wat? Ho, ho. Waarom niet?

Alma: Wij hebben daar niet zoveel mee.

Theresa: Waar hebben jullie niet zoveel mee?

Alma: Met de stad, met het concertgebouw, met prachtige dingen en met daar met z'n drieën naar toe gaan.

Theresa: Oh nee?

Amelia: Nee.

Theresa: Dan niet. Geeft niets hoor. Niets hoeft.
Och, kijk nou! Judith, je hebt je geweldig uitgesloofd.

Judith: Ik doe het graag.

Theresa: En dan met die hitte.

Judith: Ik kook graag voor mensen die dat weten te waarderen.

Theresa: Wat is het allemaal?

Judith: Ingelegde paprika. Gegrilde sardines. Gefrituurde aardpeerschilletjes. Pastinaakpuree en stukjes witvis in een wijnsausje. Brood natuurlijk, boter.

Theresa: Hemeltje.

Judith: Die meisjes eten zo slecht. Aan hen is het nauwelijks besteed. Tot mijn spijt hoor, tot mijn spijt. Ik vind samen eten altijd zo gezellig.

Theresa: Ja. God, Judith, leuk hoor. Je maakt het me hier erg naar de zin. Ik voel me bijzonder welkom. En als ik iets voor jou kan doen moet je het zeggen.

Judith: Je bent pianopedagoge, zo noemde je dat toch?

Theresa: Pianopedagoge. Ik heb mijn pianostudie voortijdig afgebroken en nu geef ik les en werk ik met mensen die door technische en psychische obstakels niet verder komen.

Judith: Wat goed! Goed hoor.
We zijn net een echte familie zo.
Zullen we één dezer dagen naar zee gaan? Met z'n allen. Badhanddoeken en broodjes mee en dat spel, hoe heet dat spel, beachball.

Theresa: En anders gaan we toch samen. Dan laten we Amelia en Alma thuis. Je moet het niet al te graag willen is mijn ervaring met mensen. Je moet de mensen de tijd geven om zelf in te zien dat het leuk is om met jou naar het strand te gaan.

Judith begint te huilen.

Amelia: Jezus Judith! Wat heb jij nou weer!

Alma: Denk aan je zout en je vocht vrouw. Dit kan absoluut niet de bedoeling zijn.

Theresa: Jij staat onder een enorme druk voor je gevoel. Of het waar is doet er even niet toe. Zo voelt het en dat zie ik en dat begrijp ik en daar moet je wat aan doen.

Alma: Moeten we Johannes niet inlichten dat zijn vrouw gek begint te worden? Emotioneel labiel en op het hysterische af?

Amelia: Met een beetje geluk, met een beetje geluk voor Johannes is zijn vrouw straks een platte vrouw beneden in de diepte en hoeft ie zich nergens meer om te bezorgen.

Alma: Toen hij zijn vorige schreef kwam hij af en toe toch nog naar buiten om met onze moeder te praten en te vrijen. Dat kon ie gewoon niet laten en dat gaf 'm nieuwe energie.

Theresa: Dat is helemaal niet waar. Jouw moeder vond het net zo ingewikkeld natuurlijk.

SCENE 4

Alma: Kan ik honderd gulden van jou lenen?

Theresa: Wat? Oh. Honderd gulden?

Alma: Ja.

Theresa: Mag ik vragen waar het voor is?

Alma: Nee.

Theresa: Waarom vraag je het niet aan je vader?

Alma: Die geeft niet thuis. Dat moet jou toch inmiddels ook wel bekend zijn.

Theresa: Honderd gulden en geen vragen. Waarom zou ik?

Alma: Om mij te vriend te houden.

Theresa: Waar is Amelia?

Alma: Huur jij nou gewoon je kamers. Blijf jij nou gewoon met je grijpvingers van ons leven af. Het is toch godgeklaagd dat iedereen zich zo onbeschaamd opdringerig met ons bemoeit. Wat doe jij in onze huiskamer?

Theresa: In mijn kamers is het niet te harden zo heet.

Alma: We moeten het maar dragen. Een oefening in verdraagzaamheid. Ga daar zitten en verdraag de hitte. Ga aan dat lelijke nep lodewijk-de-veertiende dressoirje van ons zitten genieten van de stilte.

Theresa: Wat?

Alma: En je moet Amelia met rust laten.

Theresa: Lees jij mijn uitgaande post?

Alma: Uitgaande post?

Theresa: Ja en ingaande. In- en uitgaande post.

Alma: Wat doe jij hier?

Theresa: Dat heb ik je verteld.

Alma: Maar dat geloof ik niet.

Theresa: Ik heb jullie moeder gekend.

Alma: En dat geloof ik ook al niet.

Theresa: Lucia.

Alma: En zij stuurt jou postuum om je met ons leven te bemoeien en ons richting concertgebouw te dirigeren?

Theresa: We schreven. Zij en ik. In één van haar laatste brieven voor ze stierf vroeg ze me in de gaten te houden of jullie zonder kleerscheuren volwassen werden.

Alma: En daar ben je dan.

Theresa: Ja.

Alma: Rijkelijk laat.

Theresa: Dat weet ik. Dat spijt me.

Alma: Je houdt je mond tegen Amelia. Die voelt zich toch al zo schuldig.

Theresa: En hoe komt dat denk je?

Alma: Gods wegen zijn ondoorgrondelijk en het schuldgevoel van kinderen naar hun verwekkers gans onmetelijk. Dat is nu eenmaal zo. Zij zal je misschien best geloven maar ze zal alleen maar banger van je worden.

Theresa: Spreek jij je vader wel eens?

Alma: ...

Theresa: Hebben jullie het goed met hem gehad toen Lucia stierf?

Alma: ...

Theresa: Ik wil niets van je. Geloof me. Ik hoef geen vriendschap, geen begrip, geen wederzijds vertrouwen. Ik ben geen bedreiging, geen belofte en geen uitkomst. Ik ben hier om mijn schuldgevoel tegenover haar te sussen.

Alma: Dan kan je gerust gaan.

Theresa: Maar om je de waarheid te zeggen: het bevalt me hier best. En om je nog meer de waarheid te zeggen: je kan jouw visie op het leven niet aan anderen opdringen, ook niet als iemand je kleine zus is. Je breekt haar in de knop. In de knop, zeg ik je.

3^e BEDRIJF

SCENE 1

- Amelia: Zullen we de stad in gaan?
- Alma: En dan?
- Amelia: Weet ik veel. Wat we altijd doen. Dansen en drankjes lospeuteren en in de metro doen of we debiel zijn.
- Alma: We hebben daar niets te zoeken. Iedereen wil iets van je. Ze willen je hebben. Mannen, Amelia, zijn de vreselijkste mensen op aarde.
- Amelia: Je hebt toch ook goeie mannen?
- Alma: Je hebt mannen die hun slechtheid overwinnen maar diep van binnen zijn het voze wezens.
- Amelia: Dan ben je zeker wel blij dat ik niet Edgar ben geworden?
- Alma: Als ik even helemaal voorbij ga aan de bevalling waar mama bijkans aan onderdoor ging en de teleurstelling die daarop volgde: ja dan ben ik denk ik blij dat jij mijn kleine Amelia bent en niet Edgar. Al is een broer natuurlijk weer iets anders dan een man.
- Amelia: Jerry is toch aardig? En Daniël?
- Alma: Ze kunnen ook wel aardig zijn.
- Amelia: Wat vindt je van Theresa?
- Alma: Ik vertrouw haar niet zo.
- Amelia: Ben je verdrietig?
- Alma: Ja.
- Amelia: Maar waarom dan?
- Alma: Moet jij dat vragen? Ik voel me nogal alleen. Ik voel me nogal alleen staan.
- Amelia: Maar kijk dan naar mij! Ga dan met mij iets doen. Alma, Alma, ik hou van jou. Zonder jou, weet ik niet, weet ik niet. Zonder jou zou ik ook alleen zijn. Zullen we spelen?
- Alma: Nee.
- Amelia: Maar dan voel je je beter.
- Alma: Er zijn me iets teveel luistervinken in dit huis aanwezig.
- Amelia: Theresa is oké. Die is gewoon een liefhebber.
- Alma: Wat zeg jij?! Zullen we maar meteen een huisconcert organiseren.

Amelia: Zullen we een biertje nemen?

Alma: No thanks.

Amelia: Nou, ik neem wel een biertje. Er is trouwens niemand in de buurt; we kunnen best een stukje spelen.

Alma: Een stukje spelen.

Amelia: Ja, een moppie spelen. Een moppie muziek.

Alma en Amelia spelen heel zacht een quatremains.

Alma af. Theresa op.

Theresa: Zat jij links of zat jij rechts?

Amelia: In het midden! Rechts.

Theresa: Dat dacht ik al. Je aanslag is een tikkeltje te resoluut. Je moet die toetsen strelen. Je moet die toetsen nog meer strelen. Je moet geheimen hebben als je speelt. Geheimen en tederheid voor de toetsen. Verder was het erg goed. Qua dynamiek behoorlijk sterk zelfs. Behoorlijk in orde. Tikkie meer versnellen in het tweede deel misschien. Iets vrijer in de maat worden. Dat is moeilijk als je met z'n tweeën speelt maar in dit stuk kan je je dat goed permitteren. Jij hebt tenslotte de inzet. Gewoon doen.

Amelia: ...

Theresa: Je hoeft niets te zeggen. Sla het maar op en kijk maar wat je ermee doet.

Theresa af.

Amelia kijkt uit het raam, door de deur, langs de trap omhoog, gaat naar de piano, herhaalt deze sequens en begint te spelen. Zachtjes, haar partij.

Alma staat in het donker, onopgemerkt te luisteren.

Jetta komt binnen.

Jetta: Amelia! Lieverd!

Amelia: Hè?! Hé! Jetta! Hoe kan dat? Is het wel waar?

Jetta: Eén weekendje. Morgenavond moet ik weer weg. Hoe is het hier?

Amelia: Heet. Heet maar goed hoor. Gewoon. Alhoewel.

Jetta: Wie is dat joch buiten?

Amelia: Welk joch?

Jetta: Is dat je vriendje? Je loverboy? Of die van Alma?

Amelia: Loverboy. Hi hi. Nee, ik zou niet weten waar je het over hebt. Waar was ie dan?

Jetta: Zat je alleen te spelen?

Amelia: Oh nee, niet echt te spelen. Het mag geen naam hebben. Spelen, spelen, ik zat uit verveling wat te pingelen zagezegd.

Alma verdwijnt.

Amelia: Alma!!
Ik weet niet waar Alma is. What a suprise lieve Jetta. What a suprise.
We hebben een huurster. Theresa heet ze.

Jetta: Heerlijk om je te zien. Gaan we vanavond naar de stad?

Amelia: Ja!

Jetta: Nemen we die knul die hier in de bosjes zit mee. 't Was beslist een knappe jongen hoor.
En...? (*wijst naar de deur*)

Amelia: Helemaal niets. Helmaal helemaal niets.

Jetta: Dat zo'n man dat uithoudt.

Amelia: Hé, vertel. Vertel hoe het is dit jaar.

Jetta: Nou ja, je kan je voorstellen met die hitte. Niemand heeft veel energie voor de kermis.
Ze willen in dingen die snel draaien voor de wind, dus de octopus draait goed. En je hoort de hele dag die godvergeten zomerhits.
Oh, en Hanna is niet te harden natuurlijk. Die staat de hele dag boven de suikerspinnen.
En Jerry denkt dat zweet hem er aantrekkelijker op maakt.

Amelia: Jerry is gek.

(Amelia kijkt uit het raam)

Jetta: Ja.

Amelia: Waar heb je die jongen dan gezien. Ik zie niks. Joehoe! Jongen!

Jetta: Hoe is het met Alma?

Amelia: Wat?

Jetta: Hoe is het met Alma?

Amelia: Wacht even. Ik dacht dat ik hem zag maar het is Alma. Wat vroeg je nou? Alma. Ja.
Hoe is het met Alma. Ik weet het niet. Goed denk ik. Dat moet toch wel? Er is niets veranderd.

Jetta: Oh Amelia, verandert hier ooit wel eens iets?

Amelia: Ik weet het niet.

Jetta: Daarom vind ik het hier ook heerlijk. Jullie zijn er altijd en jullie zijn altijd dezelfde.

Amelia: Ik moet even naar buiten.

Jetta: Oh, dan ga ik mee.

Vlak voor ze af gaan komt Alma op.

Alma: Jetta!

Jetta: Alma!

Amelia: Alma.

Alma: Kijk.

Jetta: Je hebt je oorbel in!

Alma: Natuurlijk.

Theresa: Amelia!

Theresa op.

Theresa: Ame.. oh. Oh. Hallo.

Jetta: Hallo.

Amelia: Dit is Theresa. De huurster. Wat ik je vertelde.

Jetta: Ik ben Jetta.

Theresa: De vriendin van de kermis.

Jetta: Ja!

Theresa: Leuk om je te ontmoeten Jetta. Ik laat jullie weer alleen.
Ik zag die jongen weer trouwens.

Jetta: Ja! Die zag ik ook. Ik dacht al dat het de loverboy van één van mijn liefjes was.

Alma: Loverboy.

Theresa af.

Jetta: Hij heeft je vast gezien door het raam Amelia en nu is hij hier niet meer weg te slaan.

Amelia: Doe maar normaal.

Jetta: Ooh. Jezus wat is het heeeet!!!

Amelia: Zal een biertje voor je pakken. Alma?

Alma: Ja.

Alma af naar achteren.

Jetta: Aardige vrouw. Of niet?

Alma: Wie?

Jetta: Theresa.

Alma: Och.

Jetta: Niet? Het leek me nogal een aardige vrouw. Verfrissend om die er bij te hebben naast Judith en alles bedoel ik.

Alma: Ze spelen onder één hoedje. Theresa helpt mee om ons beroemd te maken.

Jetta: Waarom probeer je het niet een keer? Zou toch ergens ook wel leuk zijn?

Alma: Waarom ben je hier eigenlijk?
Amelia op met bier.

Amelia: Drie flessen plezier.

Jetta: Ik heb een leuke jongen ontmoet. Tidjani heet ie.

Amelia: Hóe heet ie? Ti... Ti?

Jetta: Islamiet. Maar afvallig hoor. Gewoon afvallig net als ik. Tidjani.

Amelia: En?

Jetta: Nou ja, weet ik niet, ik vind 'm leuk. Erg leuk wel. Hij is nogal groot en sterk en aardig en geweldig en hij vindt mij ook geweldig.

Amelia: Je kunt 'm wel meenemen de volgende keer.

Jetta: Oh ja, dat lijkt me geweldig. Komen we samen logeren. Als stel.

Alma: En dan? Beetje keuvelen op de bank?

Jetta: Judith!

Judith: Jetta!

Langzaam dooft het licht en zet muziek in. Deze muziek zwelt aan en neemt weer af en is blijft als thema de rest van het stuk als filmmuziek vergezellen.

SCENE 2

Judith. Alma onopgemerkt in een donkere hoek.

Judith: Ken je dat, dat je als een gekooide tijger rondloopt door je huis? Dat het te heet, te heet en te veel is om te slapen, om te eten, om iets met richting te doen terwijl je voelt dat je iets zoekt met richting om te doen.
Op die momenten zou ik willen dat ik kon schrijven als Johannes, of spelen als Amelia en Alma. Dat ik een uitweg voor mijn energie had. Mijn enige uitweg is berusting en het lijkt me nu een beetje laat om daar iets aan te doen. Ik heb mijn hele leven al berust en er het beste van gemaakt. Dat klinkt misschien mismoedig of als klacht maar dat bedoel ik niet: het beste was vaak erg goed.

Er valt hier zo weinig te lachen! Hoe lang is het al niet geleden dat ik hardop heb gelachen. Dat ik en iemand onszelf en elkaar op de benen begonnen te slaan van het lachen.

Mijn enige uitweg zijn mijn poriën, met zweten heb ik geen probleem; ik zweet de hele troep eruit. Maar wat een mens daar nou mee opschiet. Dat vocht moet allemaal weer aangevuld.

Door de deur tegen Johannes:

Die oudste van je, die doe ik nog es iets. Wat een kreng. Amelia begint een beetje te ontdooien. Dat is in beginsel een goed kind. Ja, ongepast dat ik je oudste een kreng noem, dat snap ik wel, maar als je er bezwaren tegen hebt of haar wilt redden van wat ik in mijn frustratie wel es kan gaan doen, dan moet je maar NAAR BUITEN KOMEN ALS JE DURFT EN ER IETS AAN DOEN.

Lamzak.

SCENE 3

Nacht. Het toneel is verlaten. De ventilatoren draaien en misschien beweegt heel zacht het gordijn; alsof een heel klein windje voorbode van zichzelf op orkaankracht is.

Een schim maakt zich los uit de hoek en dwaalt over het toneel. Hij gaat zitten op de sofa, streelt geluidloos de toetsen van de piano, probeert de deur waarachter Johannes zit, steekt een kandelaar in zijn zak.

Alma en Amelia komen op.

Amelia: Wat stom. Hoe komt Jetta dan thuis? Ze weet toch niet waar we zijn. Misschien blijft ze voor eeuwig zitten wachten.

Alma: Nou en.

Amelia: Alma! Wat is er dan met je? Wat heb je dan.

Alma: Schreeuw niet zo!

Amelia: Het is toch ons huis.

Alma: Ik wil niet dat iemand wakker wordt en zich weer met ons gaat bemoeien. Theresa of Judith.
Ik heb zitten denken.

Amelia: Ja?

Alma: Hoe we Judith eruit krijgen. Die vrouw moet hier weg, zoveel is me wel duidelijk. Ze heeft een buitengewoon slechte invloed op ons. We spelen niet eens meer! Het moet weer worden als het was. Met z'n drieën, of, nog beter met z'n tweeën. Ons eindeloos oefenen met de Slavische dansen van Dvorák. Tot we goed genoeg zijn. Kijk, het is niet dat ik elke vorm van openbaarheid afwijs, en ik voel ook wel dat jij er aan toe bent om eens voor zoiets als een publiek te spelen, maar je wilt te snel, je bent te eierzuchtig. Wij hebben het als autodidacten extra moeilijk maar dat is nu eenmaal onze weg. We moeten nog een paar jaren studeren en dan kunnen we wel eens wat ondernemen. Wij zijn anders dan de anderen Amelia. Wij moeten als een wonder uit het niets verschijnen met een volkomen perfect programma. Oefenen, oefenen, oefenen en als een wonder uit het niets verschijnen.

Amelia: Dat wil ik ook! Maar jij wilt nooit meer spelen bijna.

Alma: Dat zeg ik Amelia, luister naar me, dat zeg ik. Judith moet weg en Theresa moet ook weg. Voor mijn part linea recta naar beneden. En dan niet over de weg als jij begrijpt wat ik bedoel.
Joehoe, AMELIA?!

Amelia: Alma.

Alma: Wij zijn bevoorrechte wezens Amelia. Wij hebben dit huis en wij hebben ons talent en wij hebben elkaar. Wat jij niet hebt heb ik en andersom. Wij hoeven niks meer te pikken van de anderen.

Amelia loopt richting het gordijn waar de jongen zich verscholen heeft en ziet hem. Hij legt zijn vinger tegen zijn lippen en Amelia draait zich na een moment van schrik en verbazing, stil om en loopt terug.

Wij zijn anders. Wij zullen nooit trouwen en nooit naar een conservatorium gaan en nooit meedoen aan de hele drukdoenerij van de wereld. Wij zijn autodidacten in alle opzichten van ons eigen leven en ik zal je helpen Amelia, kleine vogel, om iets meer geduld te hebben. Ik bedenk wel een plan en morgen staan we vroeg op en zullen we de hele morgen spelen en zullen we schijt hebben aan die teven. Promise.

Amelia: Ja.

Alma: Nu gaan we naar bed.

Amelia: Ja.

Amelia schrijft een briefje en Alma blijft bij de deur staan wachten tot ze klaar is. Dan gaan ze samen af. De muziek zwelt weer een weinig aan en na een tijdje komt Amelia terug op. Ze sluipt naar de plek waar ze de schim heeft zien staan.

Amelia: Hallo.

Edgar: Jezus. Je laat me schrikken.

Amelia: Sorry. Alhoewel, dit is mijn huis.

Edgar: Ja, sorry, ik zal me even voorstellen. Ik ben Edgar.

Amelia: Echt waar?

Edgar: Ja, natuurlijk is dat echt waar.

Amelia: Ja, nou je het zegt...

Edgar: En jij moet Amelia zijn. Ik heb je al een paar keer gezien.

Amelia: Ja. Jeetje. Edgar.

Edgar: Wie is nou je moeder in het geheel?

Amelia: Niemand hoor. Mijn moeder die is dood.

Edgar: Oh.

Amelia: Iets aan de lymfe.

Edgar: Ja. Ja dat is vreselijk.

Amelia: Wat?

Edgar: De lymfe. Iets aan de lymfe. Dat kan echt vreselijk zijn.

Amelia: Ja ik geloof wel dat het heel erg was. Ja, ze hebben het allemaal een beetje voor me verborgen gehouden hoor. Ik was daar te jong voor. Maar Alma heeft het me allemaal verteld. Ze was op het einde echt waanzinnig geworden.

Edgar: Ja, zeg. Stel je voor.

Amelia: Wat heb je grappig haar.

Edgar: Dat heb ik welles meer gehoord ja, dat ik grappig haar heb en een vriendelijk gezicht. Ontwapenend heeft iemand het zelfs wel eens genoemd.

Amelia: Een beetje rare vraag misschien maar vind jij nou dat ik bijzonder mooi ben?

Edgar: Is dat wat ze tegen jou zeggen?

Amelia: Ja en ik vraag me al een hele tijd af of dat eigenlijk wel waar is, of dat we dat hier in huis alleen maar mooi noemen. Dat iemand dat es heeft bedacht.

Edgar: Nou, ik ben ook niet echt deskundig op dat gebied maar ik kijk graag naar je. Ik vind je mooi. Ja.
Geloof je dat nu wel?

Amelia: Ja. Zoals jij dat zegt en dan met die blik van je, met dat ontwapenende vriendelijke gezicht erbij.

Edgar: Er komt iemand aan.

Amelia: Ja.

Edgar trekt zich weer terug in de gordijnen en Jetta komt binnen.

Jetta: Zo stiekemerd. Ik dacht al dat jullie naar huis waren.

Amelia: We konden je niet vinden en Alma wilde persé naar huis en die wou niet wachten.

Jetta: Een beetje flauw vond ik het wel. Maar die gast uit de kroeg heeft me hier gebracht en ik heb hem eenmaal boven duidelijk gemaakt dat ik een vreselijk verleden heb met seks en dat we het allemaal maar heel rustig aan moesten doen en dat vond ie goed.
Volgende week heb ik een afspraak met hem en dan ben ik toch weg.

Amelia: Oh gelukkig. En gelukkig dat je niet boos was.

Jetta: Nee joh.

Amelia: Alma slaapt al. Ze ligt in mijn bed dus je kan in haar bed slapen als je wilt.

Jetta: Ja.

Jetta af.

Amelia zoekt Edgar maar die is nergens meer te bekennen.

SCENE 4

Edgar komt op. Neemt het bord eten dat voor de deur van Johannes staat te wachten en gaat het op zijn gemak leeg staan eten. Daarna zet hij het terug waar het stond.

Edgar: Ik heb vele rivieren overgestoken. Vele rivieren overgestoken om hier te komen. Kijk, ik wist niet dat hier, hier was. Ik wist niet waar ik terecht zou komen. Ik was nergens naar op weg. Ik moest alleen maar weg van waar ik was omdat de mogelijkheden daar allemaal wel zo'n beetje uitgeput waren. Op één mogelijkheid na en dat was vertrekken en op zoek gaan naar iets nieuws. Zo ben ik hier gekomen. Velden en wegen heb ik doorkruist en vele rivieren ben ik overgestoken.
Mij was het allemaal volkomen duidelijk dat alles zo'n beetje z'n hoogtepunt wel had bereikt. Dat niks iets meer kon worden dan het was en als je je dat als mens een keer helemaal realiseert dan heb je de keus. Je ogen sluiten voor de dood die in de pot gesloten is of je tassen pakken en op weg gaan met onbekende bestemming. Voorwaarts naar het ongewisse. En dan kan het gebeuren dat je als mens de smaak te pakken krijgt. Dat je helemaal nergens meer wilt blijven. Maar nu, nu ik jou gezien heb, zou het kunnen dat er een tijdelijk einde aan mijn reis gekomen is. Een tijdelijk einde, let wel.
Of je zou met me mee kunnen gaan.

Amelia: Hé Edgar met je vrolijke stem.

Edgar: Dag Amelia met de mooie handen.

Amelia: Ik zou dolgraag een stuk voor je spelen maar dat ligt wat ingewikkeld. Er heerst een soort verbod begrijp je?
Zal ik je vandaag es aan de anderen voorstellen?
Ze zijn een beetje stug in het begin. Alma is niet erg makkelijk en niet uitnodigend op het eerste gezicht. Die moet je een beetje de tijd geven. Als ik zeg dat je anders bent dan iedereen en alles dan is ze vast wel bereid om kennis te maken.
Alma moet je wel aardig en bijzonder vinden. In opzichten zijn wij onlosmakelijk verbonden met elkaar. Zij gaat niet links als ik rechtsaf wil.

Edgar: Wat zijn je plannen voor de nabije toekomst?

Amelia: Oh niets bijzonders. De verre toekomst. Voorlopig moeten wij oefenen en wachten en rijpen tot wij ons aan de wereld tonen.

Edgar: Dat heb ik gehoord ja, wat een idioot idee.

Amelia: Maar jij bent nog niet weg toch?

Edgar: Ik weet het niet.

Alma: AMELIA!

Amelia: Ja!

Alma: Met wie praat je?

Amelia: Met mijn vriend. Met niemand. Met mezelf.

Alma: Kom we gaan repeteren.

Amelia: Straks goed?

Alma: Hoezo?

Amelia: Vanavond gaat Jetta weg. Ik heb zin om nog een beetje rustig aan te doen. Zometeen.

Alma: Elke regelmaat ontbreekt Amelia. Tegenwoordig.

Amelia: Ja. Jezus.

*Alma af.
Theresa op.*

Amelia: Hallo.

Theresa: Gaat het met je?

Amelia: Jahoor.

Theresa: Ja?

Amelia: Jahoor.

Theresa: Judith en ik gaan naar het strand. Heb je soms zin om mee te gaan?

Amelia: Nee.

Theresa: Nog geen taxi gehoord?

Amelia: Nee.

Judith: Zo!
Hé Amelia. Ik hoef je niet te vragen of je mee gaat.

Amelia: Nee.

Judith: Want je gaat toch niet mee.

Amelia: Nee.

Judith: Wij zijn tegen de avond terug als dat je interesseert.

Amelia: Ja.

Judith: Dag.

Judith en Theresa af.

Amelia: Edgar!
Alma!
Edgar!

Johannes!

Ik heb nooit gedacht dat een keus iets zou zijn om te maken. Ik heb er altijd op vertrouwd dat alles zich vanzelf wel aandient. Nooit dat ik beslissingen zou moeten nemen die misschien wel enkel met geweld kunnen worden uitgevoerd. Ik heb nooit gedacht dat ik alleen was ten overstaan van de rest van de wereld en de tijd die voor ons ligt. Een uitzicht in de tijd. Dat is niet zo onomstotelijk als het uitzicht in ruimtelijke zin.

Johannes zegt dat je juist van de mensen alleen maar gemankeerd raakt. Dat die je maar in de war brengen en dat alles wat je bent al in jezelf zit en je alleen de rust maar nodig hebt om het allemaal te laten komen. Dat je vanaf een berg alles kunt overzien en dat je van alles kunnen overzien ook alles leert. Dat je niet over de snelweg hoeft te rijden om te weten hoe ie is. Johannes zegt dat alles al in je hoofd aanwezig is en dat je NIET met de je tijd mee moet gaan en NIET met de mode mee moet gaan en NIET bang moet zijn dat je dat je de één of andere boot mist...

Amelia zet zich achter de piano. Alma verschijnt in een donkere hoek om ongemerkt getuige te zijn. Later verschijnt ook Edgar. Amelia is zich van geen aanwezigheid bewust en speelt dat de toetsen van de piano springen.

Edgar: Prachtig. Prachtig. Bravo!

Amelia: Hé.

Edgar: Erg bijzonder mooi.

Amelia: Ja!
Zal ik iets te drinken pakken?
Er loopt zweet in straaltjes over je gezicht!

Amelia loopt weg. Edgar en Alma zijn alleen maar Alma staat nog steeds verscholen. Het zweet loopt ook in straaltjes over haar gezicht. Haar blouse zit aan haar lijf geplakt. Amelia komt terug met koud drinken met rinkelende ijsklonten en Alma staat daar smachtend naar te kijken. Het lijkt alsof ze zich ternauwernood staande kan houden.

Edgar: De twee dames zijn uit gegaan?

Amelia: De twee dames? Ha ha. Ja, die zijn uit.

Amelia: Ze hadden mij graag meegenomen maar ik vermoedde al dat jij nog zou komen.

Edgar: Dus je bent gebleven voor mij?! Ik weet niet of ik dat wel aankan hoor. Dan kan ik wel een vriendelijk gezicht en grappig haar hebben...

Amelia: Wat je ook hebt.

Edgar: Wat ik ook heb.
En je zus?

Amelia: Of die mee is? Hemel nee! Die moet daar niets van hebben.

Edgar: Zij is niet bepaald het toonbeeld van enthousiasme wel?

Amelia: We moeten niet over mijn zus praten.

Edgar: Dat is goed. Laten we over jou praten.

Amelia: En/ of over jou.

Edgar: Over ons.

Amelia: Idioot.

Edgar: Ja. Nee.

Amelia: Ga je weer weg of hoe zit dat? Waar woon je eigenlijk?

Edgar: Ik dacht erover jou te vragen met me mee te gaan.

Amelia: Ja, ja, dat weet ik.

Edgar: Heb je wel eens een vriend gehad?

Amelia: Een vriend? Jahoor. Jetta is mijn vriend en Jerry en Daniël en Hanna zou je in zekere zin misschien ook wel een soort vrienden van me kunnen noemen. Oh een vriend? Jij bedoelt een vriend hè? Een vriend in de zin van... In amoureuze zin hè? Dat bedoel je zeker?

SCENE 5

Avond. Alle ventilatoren zijn stuk gedraaid. Een stille hitte hangt tussen de gordijnen. Amelia zit achter de piano en staart naar de toetsen. Alma staat verscholen. Zij is bleek en bezweet en wankel alsof ze een zonnesteek heeft. Theresa en Judith zijn nog niet terug. Er is alleen nog strijklicht over de grond van de voetlichten aan de voorkant van het toneel en de lampen tussen de gordijnen.

Alma: Verraad. Verraadster.
Verraad aan alles wat ik je heb bijgebracht en wat Johannes je heeft bijgebracht en wat mama had gewild.

Amelia: Edgar!
Alma!
ALMA!
Hemeltje lief, waar zijn ze allemaal? Misschien zijn de beide dames verdronken. Zou kunnen. En dan?
Misschien zijn Alma en Jetta er samen vandoor gegaan omdat Alma boos op me is. Ja ze zal vast boos op me...
Johannes!
JOHANNES!
Papa!

*Amelia probeert de deur van Johannes te openen. Ze duwt en trekt en wrikt en legt haar oor ertegenaan. Laat zich dan op de grond zakken langs de deur zoals je dat in films nog al eens ziet.
Judith en Theresa binnen met handdoeken en picknickmand en noem maar op.*

Judith: Hallo! Oh, Theresa, het was heerlijk. Heerlijk, heerlijk, heerlijk.

Hé Amelia, waarom zit je op de grond kind?

Theresa: Hallo.

Amelia: Ik denk dat ie dood is.

Judith: Wat? Wie? Hou op. Je had mee moeten gaan. Net als Alma, die had ook mee moeten gaan. Jullie hersenen smelten denk ik. Het zou me allerminst verbazen als jullie hersenen gesmolten zijn in die hitte. Waarom draaien ze niet? Zijn jullie gek geworden? Waarom staan de ventilatoren uit??

Jetta op.

Jetta: Good Evening.

Judith: Good evening. Moest jij niet weg vandaag? Oh, niet dat ik je weg wil hebben hoor. Die tijd is voorbij. Het kan mij niet meer schelen. Dit huis is groot als een kasteel en iedereen is wat mij betreft van harte welkom. Beetje helpen hier en daar. Es iets oppakken dat op de grond gevallen is, meer vraag ik niet. We kunnen het met z'n allen best gezellig hebben.

Jetta: Morgen ga ik weg.

Judith: Amelia schat, waar is Alma?

Theresa: Gaat het wel?

Amelia: Jahoor. Ja.

Judith: Hebben jullie wel gegeten?

Amelia: Laat me.

Jetta: Ik ga Alma zoeken.

Jetta af.

Theresa: Ik ga naar mijn kamer.

Judith: Wil je niet nog een hapje eten dadelijk?

Judith en Theresa af.

Amelia: Jetta! JETTA!

Jetta op.

Jetta: Ja.

Amelia: Kan ik niet met jou mee?

Jetta: Hebben jullie ruzie?

Amelia: Weet ik niet. Nee.

Jetta: Ja natuurlijk kan je met mij mee. Ik vind het geweldig als je mee gaat.

Amelia: Ja. Ik wil mee.

Jetta: Nou goed. Neem niet teveel mee. We gaan liftend. Ik zou om een uur of vijf willen vertrekken.

Amelia: Wat moet ik meenemen?

Jetta: Gewoon. Spullen. Dingen die je meeneemt als je een tijdje van huis bent. Kleren. Maar geen zware dingen hoor! Niet teveel ballast. Travel light!

Amelia: Travel light hè?

Jetta: Ik kan je wel helpen om je tas in te pakken.

Amelia: Ja.

Jetta: Dan zie ik je zo.

Amelia: Ja.

Jetta: Tot zo.

Amelia: Ja.

Jetta af.

Amelia: Alma?

Jetta op.

Jetta: Amelia.

Amelia: Ja. Jetta. Ik ga niet mee. Ik kan niet mee.

Jetta: Oh?

Amelia: Nee.

Jetta: Oh.

Jetta af.
Theresa op.

Theresa: Amelia.

Amelia: Ja?

Theresa: Wil je mij niet in vertrouwen nemen?

Amelia: Er is niets.

Theresa: Nee?

Amelia: Nee.

Theresa: Oh?

Amelia: Wat ik zeg. Er is niets. Laat me maar.

Theresa: Wat je wil.

Amelia: Ja.

Theresa: Welterusten.

Amelia: Ja.

Theresa: Of eet je nog een hapje mee zo?

Amelia: Nee.

Theresa: Welterusten.

Amelia: Welterusten.

*Theresa af.
Edgar op.*

Amelia: Edgar? Ik ga met je mee. Maar waar gaan we naar toe?

Edgar: Had je speciale wensen?

Amelia: Oh, ik wil wel naar een stad, geloof ik.

Edgar: Voor een tijdje? Het lijkt me helemaal geen gek idee.

Amelia: Ja.

Edgar: Een grote stad?

Amelia: Dat lijkt me helemaal geen gek idee.

Edgar: Is goed.

Amelia: Wanneer gaan we weg? Waar slaap jij eigenlijk?

Edgar: Het maakt me niet zoveel uit en: het maakt me niet uit. Ik slaap waar ik lekker kan liggen.

Edgar kust Amelia voorzichtig.

Amelia: Ik ben bang.

Edgar: Ik ben bij je.

Alma komt tevoorschijn en kijkt nu openlijk naar Amelia en Edgar.

Amelia: Ik kan niet met je mee gaan.

Edgar: Wil je het wel?
Amelia: Misschien.
Edgar: Ik raad je aan om te doen wat je wil.
Amelia: Jij doet het alsof het zo simpel is allemaal.
Edgar: Dat is het ook.
Amelia: Geef me een paar uur de tijd.
Edgar: Wat je wil.
Amelia: Een paar uur. Eén uur. Dan gaan we.
Edgar: Goed.

Edgar af.

Amelia loopt naar de piano en speelt.

Alma nadert Amelia van achteren. Ze streelt de haren van Amelia, slaat dan haar armen om haar hals. De gordijnen beginnen te wapperen en vanuit de verte rolt de donder. Alma trekt Amelia van de pianokruk af en versterkt haar greep.

Judith op.

Judith: Oh, God. Oh Jee. Oh wat heerlijk.

Judith opent de ramen waardoor het nog meer waait. De donder komt dichterbij en geluid van regen klinkt.

Judith: Mensen! Alma, Amelia, Theresa. Eindelijk. Eindelijk regen. Eindelijk verkoeling. Nu kan het niet anders dan dat alles goed komt.

Ze loopt naar de deur van Johannes en bedenkt zich dan.

Judith: Joehoe! Oh kijk nou, luister, hoor dit wonder! Regen!

Judith af.

Judith kletsnat op.

Judith: Waar is iedereen?
Hè, wat ongezellig...

EINDE

